Рік I Париж, 1 січня 1936 року — 1 Janvier No 1

Adresse de la Rédaction et de l'Administration:

Адреса Редакції і Адміністрації:

42, rue Denfert-Rochereau
Paris 5 - France

Ціна 1 фр.

ВОЯК

МІСЯЧНИК ТОВАРИСТВА Б. ВОЯКІВ У ФРАНЦІЇ

Армії Української Народньої Республіки

Le Combattant

MENSUEL DE L'UNION DES ANCIENS COMBATTANTS UKRAINIENS EN FRANCE

Prix 1 fr.

Мусимо бути єдині!

Після того, як ми залишили наш край по тяжкій для України по своїх наслідках поразки у збройній визвольній боротьбі — пройшло вже 15 довгих літ. І протягом всього цього часу ті, що активно боролися за незалежність України — і перед усім наша Армія, що ніколи морально не складала зброї — все знаходяться як би в стані мобілізації, все готові до продовження перерваної оружної визвольної боротьби за Українську Державу.

Коли ми виходили на чужину, ми були певні того, що це лише перерва в боротьбі і що нас чекають ще нові бої. Головний Вождь українського війська С. Петлюра десять літ тому в одній із своїх статей писав, що на Сході Европи повторюється лотіка подій і що там поновно мусить прийти до оружного конфлікту, в якому українська зброя скаже своє вирішальне слово.

Бачимо, як правильно наш покійний Вождь оцінив був обстановку, бо є ми зараз свідками того, як «лотіка подій», що зачеплюють собою Схід Европи, невмолимо наближає час, коли знову збройно будуть вирішувати його дальшу долю, отже й долю України.

І кому-ж, як не нам, українським воякам, першим належить бути готовими стати до дальших послуг Отчизні нашій, коли вона — змучена й знесилена у ворожих лабетах, — закличе всіх дітей своїх знову активно стати в обороні її прав і чести.

І на цьому місці повстає питання: Чи всі ми готові до того моменту? Чи уявляємо ми з себе належну силу, чи подбали ми про можливо повне об'єднання наших зусиль, про зміцнення й орґанізованість нашу, щоб у слушний час одностайно, дисципліновано й дійсно грізно для ворога виступити проти нього?

Коли ми придивимося до нашого життя на чужині, то на тлі здорової орґанізаційної праці нашої еміґрації, а між тим і нашого вояцтва зокрема, на тлі тої конструктивної праці, що має на меті оту можливо більшу орґанізованість та підготовленість нашу до дальшого чину, побачимо ми й темні плями у вигляді проявів

(Далі на ст. 3)

До наших завдань

Ми — вояки, що пережили в 1917 році траґедію засліплення де-кого з наших провідників пацифізмом і що із зброєю в руках стали на захист власної державности та боролись за неї за всяких, і найжахливіших, обставин.

Ми — вояки, що пройшли свій тернистий шлях од Крут до Базару, що переживають зараз недолю еміґраційних мандр та що боротися будуть до кінця.

Для нас є святим той шлях, що ми його пройшли, бо його рясно поляли кров'ю наші побратими та Вождь наш Симон Петлюра. Для нас є святим той прапор, під яким ми билися разом з ним — нашим Головним Отаманом, як святими являються для нас боєві традиції нашого новітнього війська.

Були ми вояками в минулому, хочемо бути вояками і в майбутньому. Для цього зберігаємо наші здобутки — моральну силу та нашу національну правду, яку ми знайшли в збройній боротьбі з ворогами української державности. Не сміємо загубити нашої правди на чужині, або віддати її на поталу ріжним вовкам в овечій шкірі з їх ріжними «ідеологіями».

Наші завдання і полягають у скристалізованні та збереженні всього ліпшого, що ми мали, та на основі його в самоудосконаленні власних внутрішніх власностей. Наші завдання полягають у можливо найліпшому приготованні самих себе до дальшої служби нашій Отчизні.

Не маємо наміру пускатись на манівці для нових еміґраційних шукань. Наші орґанізаційні форми вже визначились, як товариства бувших вояків Армії Української Народньої Республіки в ріжних країнах. Ці орґанізації мають за собою десяток років існування й [illegible]. І досвід їх промовляє за тим, що в інтересах нації нема жадної потреби для якихось нових форм орґанізації наших бувших вояків.

Ми відкидаємо всі безпідставні закиди нам у ґруповости. В нашому національному світогляді ми залишились такими-ж твердими й послідовними, якими були на своїй власній землі в час активної збройної боротьби за незалежність України — вояками Армії Української Народньої Республіки. Иншим український вояк не може бути, бо тоді він заперечував би правдивість шляху у визвольній боротьбі, по якому пройшов. Тому ті, що вийшли із рядів нашої Армії та, набувши на еміґрації новий світогляд, намагаються «творити» в ролі вояків, комбатантів і т. п. щось нове, що не мало б нічого спільного з Армією Української Народньої Республіки — являються звичайними собі військовими політиканами. Таких нових «орґанізаторів» без національно-воєнної традиції, для потреб якоїсь одної політичної ґрупи — ми не потрібуємо.

Знаємо добре своїх побратимів по зброї, знаємо й наших командирів та належно шануємо тих, що не збочили з того провідного шляху, по якому ми спільно йшли і по якому далі підемо, як будуть до того можливості.

Нашим основним завданням являється збереження наших фізичних і моральних сил. Тяжкі умовини життя на чужині перешкоджають нам у належній мірі дбати про фізичне вдосконалення шляхом плекання рухан-

(Далі на ст. 3)

Нова авантюра?

За час нашого перебування на еміґрації багато вже приходилося нам бачити ріжних авантюр із спекуляцією на українській справі, на святій нам ідеї визволення українського народу й відновлення української державности, коли ні перед ким невідповідальні особи на свою руку починали вести якусь «політичну» акцію, ніби, для визволення України. На самому ділі такі окремі вискоки можуть лише шкодити українській справі, вириваючися із нашого спільного фронту та з-під загального керування справою.

Пережили ми вже кільки таких авантюр, але оце чуємо й ще про одну. В Парижі ходять про неї уперті чутки у зв'язку з певною ґрупою наших еміґрантів.

На чоло всієї тієї «акції» її орґанізатори, ніби, намагалися поставити полковника Василя Вишиваного, пропонуючи йому «український трон».

Думаємо, що міродайні наші чинники могли б дати українському громадянству належні вияснення що-до цієї справи, попереджуючи якісь можливі непорозуміння.

Цікаво тако-ж було б почути од самого пана полковника Василя Вишиваного про його відношення до тієї авантюри.

Ще два роки тому на з'їзді нашого Товариства уявляємо було видавати свій часопис, але дотепер обмежувалися ми неперіодичним виданням бюлетеня Управи, що виходив у невеликому числі примірників і лише для членів Товариства.

І тільки зараз, в час, коли, на наш погляд, необхідно нам сказати нашому громадянству наше слово українських вояків — людей обов'язку й служби та посвяти для Батьківщини, — ми приступаємо до видання, в міру наших засобів, невеликої ґазети, пускаємо в український світ нашого «Вояка».

Вояк боронить і здобуває незалежність і свободу народу й держави — найдорожчий скарб нації. За право бачити свій народ вільним і за право горделиво дивитися в очі всьому світу, як вільному сину вільного народ, вояк на олтарі Отчизни складає в потребі й своє життя. І тому український вояк уважає, що він має тако-ж право подати свій голос при спорудженні того величнього будинку, який ставимо, і який зватися має — Українська Держава.

Майже скрізь на світі, в нормальних умовах армія свого голосу не подає. Коли нарід має свою державну орґанізацію, коли він має свій осередок національний на своїй землі, що турбується за його інтереси, армія, зв'язана дисципліною, як меч в руці воїна, вона в руках господаря країни — його уряду — являється послушним виконавцем наказів.

Але в цей ненормальний для нас час і в період підготовки нашої для дальшої боротьби за українську державність, коли всі наші національні сили на еміґрації мусіли б бути максимально скоординованими, щоб представляли вони під єдиним керовництвом можливо сильніший пястук, який з більшою силою бив би по кайданах, що їми обплутав ворог наш народ; в цей час, коли ми так часто бачимо розброд, роз'єднання й часом жахливі випадки національної недисциплінованости — тим, що найвище добро нації ставлять в підставу свого світогляду й всієї своєї поведінки — українським воякам, — тепер воякам-громадянам, — слово мусить належати.

Часом, може, гірке й тверде — буде це наше вояцьке слово, але його буде сказано одверто й просто в очі. Ми його скажемо, коли це буде треба, і простому еміґранту, і визначному, яке-б високе становище він не займав.

Коли ми, вояки, за свій обов'язок уважаємо не лише службу Україні, а й найвищу жертву для неї, од тих, що забувають про правдиві завдання свої на еміґрації, ми в праві вимагати хоч би призвоїтої національної поведінки.

Українська армія, п'ятнадцять літ тому, вийшла в світи, після окупації ворогом нашої Отчизни, з великим національним скарбом — із своїм національним урядом. Тільки сліпий може не бачити й хто не хоче не розуміти, яке велике значіння для української справи має той факт, що ми на еміґрації знаходимося із своїм урядом, який перед лицем цілого світу законно представляє волю нашого народу передусім до національного визволення. Доля хотіла, щоб цей наш уряд, що разом з нами перебуває на еміґрації, був як раз урядом Української Народньої Республіки. У нас,

(Далі на ст. 3)

До судової розправи у Варшаві

У Варшаві вже другий місяць [illegible] судова розправа над [illegible] українськими [illegible], — з яких є двоє дівчат, — що їх обвинувачено у співучасті у вбивстві минулого року міністра внутрішніх справ Польщі Перацького. [illegible]

[illegible]

Перебіг цієї розправи [illegible] української і польської преси, і ми не будемо [illegible] на його деталях, обмежуючися загальними думками.

[illegible]

[illegible]

Трудно судити про причини цього явища. [illegible]

[illegible] та [illegible] української молоді в Польщі, про які у зв'язку з розправою [illegible] [illegible].

Правда, [illegible] у Польщі тепер, [illegible] польсько-українських, [illegible] тих відносин.

[illegible] польсько-українських відносин у державі. [illegible] Української [illegible] Москва.

Судова розправа, [illegible], у [illegible] мірі [illegible] політичної [illegible] внутрішньої стабілізації Польської держави, [illegible] — [illegible] в Польщі польсько-українських відносин.

[illegible] цих відносин [illegible] не лише українці в Польщі, [illegible] [illegible] із Сходу.

14-та річниця мученицької смерти 359-ти українських вояків під Базаром та 15-та річниця виходу Армії УНР на чужину в Крезо

Філія в Крезо Т-ва б. Вояків Армії УНР у Франції 1 грудня с. р. було влаштовано урочисті збори всіх б. вояків Армії УНР, що в Крезо перебувають, присвячені пам'яті 359-ти та 15-тій річниці виходу нашої армії з України на чужину. [illegible]

Збори розпочалися о год. 14.30 співом «Ще не вмерла Україна», [illegible] Фурсова(?).

[illegible]

Другу частину зборів було присвячено 15-ій річниці переходу нашої армії на чужину. [illegible] української [illegible] руху. [illegible] Армії УНР у Франції, [illegible] Андрія Лівицького, уряду Української Народньої Республіки та українського війська.

В. В. В. В.

Все вперед — всі враз!

Чотирі «В» — це скорочення девізу «Українського Сокола», перші букви чотирьох слів того девізу, що звучить: «Все вперед — всі враз!»

Загально відомо, як українські організації [illegible] «Сокола», що в самому девізі своєму [illegible].

Загально відомо, [illegible] фізичних вправ — руханки й спорту. [illegible] на еміграції, хоч і існують українські руханкові й спортові товариства, [illegible].

Цілу статтю на цю тему подає «Український Сокіл» — часопис Союзу Українського Сокільства Закордоном, що видається в Празі. Окремі витяги із тієї статті подаємо тут до перечитання.

«Болюча справа»

«Періодично доводиться нам ще й досі зустрічати таких земляків, які не в стані зрозуміти [illegible] руханки й спорту.

«Навіть деякі, навіть інтелігентні одиниці [illegible] у фізичній [illegible]. Безперечно, ру[illegible]

[illegible] Про це вже було чимало написано. [illegible]

Тяжке життя еміґрантів

«На еміграції життя не легке. Особливо тяжко [illegible] тому еміґрантові, [illegible]

«[illegible]

«[illegible] Україна, [illegible]

Не галасом, а [illegible]

«[illegible] еміграції [illegible]

Обов'язок руханка-громадянина

«Руханок-громадянин [illegible]

«[illegible] серед цілого українського народу.

«[illegible] українських руханків і руханкинь.

«Для цього [illegible] мусить українська руханка [illegible]

Евген МАЛАНЮК

ВОЛИНЬ

[illegible]
Як [illegible] все [illegible] і гріх!
Та камінням [illegible] кременці ваші [illegible] —
Цей Крем'янець, це Дубно, цей гострий Остріг.

Та камінням звучить і тремтить, як камінь.
Мури [illegible] серед лісу і гір
І здіймаються башти у [illegible]
Понад [illegible] діб, понад [illegible]

І [illegible], і [illegible]
Тихо [illegible], що в вічність росте,
І що [illegible], що [illegible] від країні,
Не [illegible] ні Північ, ні Схід.

[illegible], що встоялись під [illegible]
Не [illegible] і на крові [illegible], —
Бо [illegible] — [illegible]! —
І [illegible].

Все [illegible] на пустку, на [illegible].
Безборонна [illegible] рівнина,
[illegible]
І тоді [illegible].

Тут вітри не страшні. Тут [illegible]
[illegible] герби,
Тут [illegible]
І по [illegible] — [illegible] — [illegible].

І [illegible] води [illegible].
Не [illegible],
[illegible]
[illegible].

... Сонце [illegible]. Гір [illegible].
[illegible]
І стоять [illegible], це кремені [illegible]
[illegible]: Дубно, Крем'янець, Остріг.

(«Вістник»)

до дорогих нарешті нам, реабілітовані серйозні суспільні поширених уявлень і забобонів соціально-фізичного походження. Вони українська рухання стане живі'ємною частиною рідного, національного і соціального виховання чистокровних українських кадрів, тоді — лише тоді ми — наші нащадки — не проклинатимуть нас, своїх попередників, за нерозумні помилки і за жадібні обов'язки.

«Ми, майбутні «старі», не безпухсимо пасивно перенесемо і надій в цьому майбутньому «молодих», коли нам тепер практично пре дорого, праці і духовно-тілесно виражають наших нащадків. А де нам поширення і поглиблення гуртової рухливо-спортової тщанності. Учіться не тому нашому заняттю від найбільших і найважливіших рухливих і результатів. Нехто сторонній не не робитиме, коли ми самі цього не робитимемо.

«Обов'язок нашого рухання — громадянин і кожної рухливої — громадянки постійно і скрізь виховувати в собі і в інших національні і громадські добрі якості. Ці якості — тоді і тільки тоді — будуть нашими.

«Хто виробляє — той живе!»

Нема чого говорити, як ми гаряче рекомендуємо всім нашим товаристам взяти ті їх філіям пошанування з нашими сокільськими нашими та постаратися й у себе не можливості заснувати «сокільські гнізда».

До наших завдань

ня й спорту. Все-ж таки, до тільки є до того можливості, кашлюки скрізь й всюдисто приходить як полі свого фізичного вдосконалення, зазначимо ще те, що в здоровому тілі — здоровий дух.

За нашому відтворенню наших моральних сил увінчою плекання культу наших національних героїв, — що вдалий Бальбівський все, і коне не знати, — то наших лівших воєнних традицій. На цьому основується наш військово-спортивний дух, нашу військову стійку та добровільну порядність.

Далекими кожанням ставимо собі побудити досвіду в рівних галузях людської чинності, щоб врешті на рідну землю все те лікне, що кличе культурні народи світу. І тут, в доповнюючий праці, нашою перебігу не хліб щоденний, великий вони повинен дбати про те, щоб нього вправбувшим на чужині не було прикрим часом, але пристойним щодо.

Нашою ініціативою є фізкультурно-військове гуртування та вигрти на користь народу України, яких ми не можемо кидати. Ще гарних є утрата національної гідності, що у за нього може дорожить ще до самопожертвення. І ми в дбальності нашій старатимемося зберігати попіпину розкладність, спричинять та вогути віри у виконанні своїх обов'язків, потрібність у наших національно-політичних покладах, при яких чужі права шануються, але свої нікому не дорожать.

Так ділі вперед підемо твердим військовим кроком з вірою непохитною в перемогу нашої національної правди.

Мусимо бути єдині!

окремими особами, а нині й цілими групами розпорошені чинності. Незіжність, нерозуміння обставин і завдань моменту і перспективи для нас може мати вікопомні наслідки. Ми воїни, до якої б партії ми не належали і сторонніми, нерозумно Україні й свобідній українського народу чинитимемо.

Не кажемо тут за усякі збільшості окремих осіб і груп, що без свідомості в централізмом вищих об'єднання приходять свою місцину, організацію або культурну працю й тим, хоч і самостійні групи, зорієнтуються по зобщення й розвитку національних сил. Говоримо тут про випадки, коли, за вид., в цьому житті кожне місце, коли поодинці групи беруть на себе не більше, як можуть як репрезентацію цілого українського руху в — більше сказати, але не так буде — пробувати часом творити нарід, національний й т. д. відокремлені й нині організації та їх об'єднання, щоб охопити «репрезентувати» таким чином українську справу. Такі «вишіпляни» часом значущать для свого оточення взагалі українських позицій.

На цьому місці, до речі, буде запитати цих воїнів, коли українська кадра воїнів українського народу писали такі вислові в недавні дати вояцькі, чи вони представляють собі, що принаймні при спільній стратегії та тучині представить вони у душанніх про наше військо й про нашу воєнноспроможність та організованість? Чи не думають вони, що це вдосконалює їх високого військового звання так привласнювати й обирати з своїх чисельних військовий український рух, даючи можливість не спостерігати, як українці, не відповідають їхніх зорок, а лише тоніть цілими століттями вікопомному взаємодії боротьбі, однозначальності-ої класового недовіря політичного та військового, знищуючи якісь свої «рятівницькі» організації?

Зачекаємо, що наближається той час, коли ми знову будемо нами комплексність до зброєю в руці наступати за незалежність нашого народу. Нам потрібне для того компактне централізування сили, а не розчленування. Надому воєнної кампанії, що розчленування потрібне. І не треба бути пророком, щоб сказати, що чим ближче до можності подій, то все частіше ми будемо опинятися перед «закладених» громад, організованих «незалежного» самого та «вільних» військових об'єднань.

Здоровий дух однорідності нашої нації вороних часами, нині вісоли до цього часу не вищих керівників однорідних нас нашого воїнів, підсилює їх необхідність не тільки в тому причастності наших організацій військових, інших Товариств бувших Воїнів Армії Української Народної Республіки, а й потребу завіди чинного контакту проти деструктивних чинників, що намагаються своїм дальшим пошести занесе України і нашій визвольній праці, а почуття обов'язку прилучитися Рідному Краю і рідній справі накладатимуть кожному кожного вагомість особливих від хитрощів вносів у своїх цифрах та вагомости їх за одно неспокійній полях до світлого майбутнього України, на цілях по якому ми все вперед несемо прапори, на яких ми боремося за щастя свого народу разом з всемогутньою силою незабутнім Вождем нашим Симоном Петлюрою.

В обличчі нових однозначальних завдань, що стоять перед нами, все наша нація родних українських воїнів хочеть бути єдина!

Передплачуйте

„ ТРИЗУБ “

тижневик української політичної думки.

Адреса Редакції — 42, rue Denfert-Rochereau, Paris 5. Франція.

Ольга ТЕЛІГА

ВЕЧІРНЯ ПІСНЯ

За вікном день хмарно —
У вікнах вечір косий.
Знову у моїх долонях
Незнайоме лице і гай.

Дівчина не моїй подоби
Каміння перетоків дня
І срібло його подоби
Мені посилає до ніг.

Щоб вікно, розкути серце
Забувать свій горе,
Щоб ти, найменший, сперся
Лише — на моє плече.

А я, поділяючи тебе,
Мічтою, як хитрий змій
Зможу полегшити небо
В очах і думках твоїх.

Та завтра, коли проспери
Прорве вечір сурми —
В найменший чорний морок
Зберу з тебе сама.

Не вікажеш плачу з вікон —
Я плинеть буду вікна.
Тебе не зверну оброю:
Цілуєш, говорий не вік.

Щоб ми так в знайомих сказати
Для прикус і для мовчань —
Усіх річчу, не вистріл,
Тверді, не леле меча.

(«Вісті»)

Українські військові організації в Чехословаччині

В Чехословаччині нас десять організацій, які являють собою відділи бувших воїнів, а саме: Спілка Українських Бойових Інвалідів у ЧСР та Товариство Старшин бувших Українських Старшин в Празі.

Спілка Інвалідів має своїм завданням матеріальну й моральну підтримку своїх членів, що внаслідок поранень в останній визвольній боротьбі потеряли більші або менші можливості свого заробітку. Завдяки братерській допомозі Чехословацького Червоного Хреста вони можуть вільну політику в боротьбі за свої інтереси та в повсякденній праці борців за краще майбутнє України.

Товариство (Союз) б. Українських Старшин не розривалось із Союзом Організацій б. Вояків Армії УНР. І не зважаючи на воїнів, що взяли в Чехословаччині як на своїх, так і на чехів, що на своїх боці воювали. До завдань Товариства Старшин у першу чергу належить моральна й матеріальна підтримка та взаємодопомога членів.

Члени членів Товариства були, коли студенти, більш-менше опущені в середніх школах або університетах в Празі, працюють по-різному, працюють в своїх товариствах та об'єднаннях, кредитових кас'ях, кооперативах, по кадрах, по кадрах, по кадрах і вчительських Україні. На них лежить фінансування своїх більш традиційних визвольній боротьби та плекання перспектив для прийдешніх часів. Коли, отже, будучи воїнами, були такі-ж і організаторами та творцями економічно-господарського життя та державного побуту в Україні.

Підтримуючи між собою та з головою Товариства зв'язки, вони зберігають в собі найголовніше, що означає мати певний вплив, — єдність та традиційну гідність.

Під час урочистих зборів у Празі в 14-ту річницю української соборності дня 22-го упрал. також вони під Банери було прилучено збірку на Музей Визвольної боротьби України в Празі, яка дала 31 фр. Крім того, окремі члени Товариства зложили на ту ціль: п. Мудрик — 20 фр., п. Аніщенко — 20 фр. і п. Порохівський — 20 фр.

Від нас урочистих зборів у Празі в 14-ту річницю української соборності дня 22-го упрал. також вони під Банери було прилучено збірку на Музей Визвольної боротьби України в Празі, яка дала 31 фр. Крім того, окремі члени Товариства зложили на ту ціль: п. Мудрик — 20 фр., п. Аніщенко — 20 фр. і п. Порохівський — 20 фр.

7-ий черговий з'їзд Товариства бувших Вояків Армії УНР у Франції

В Парижі 29-30-31 грудня 1935 року одбувся черговий 7-ий з'їзд Т-ва б. Вояків Армії УНР у Франції. Відкриття його та ділова частина відбулася в помешканні редакції «Тризуба», яке одповідно було прикрашено. Перед великим портретом св. пам. Головного Отамана Симона Петлюри — на національних кольорах живі квіти. Обік — праворуч і ліворуч прапори: стяг 3-ої Залізної стрілецької дивізії, значок командира тої дивізії, прапор Т-ва, прапори філій в Шалеті, Альґранжі й Оден-ле-Тіші, прапор Корпорації Лицарів Залізного Хреста та прапор Союзу Українських Еміґрантських Організацій у Франції. Перед портретом і скрещеними прапорами — аналой, вкритий національним прапором.

Серед запрошених гостей — п. прем'єр-міністр В. Прокопович, голова Місії УНР у Франції та голова Головної Еміґраційної Ради проф. О. Шульгин, голова Ґенеральної Ради Союзу Укр. Еміґр. Організацій у Франції п. М. Шумицький, радник Місії — п. І. Косенко, секретарь редакції «Тризуба» інж. С. Нечай. Управа Товариства представлена в повному складі на чолі з головою ґен.-шт. ґен.-хор. О. Удовиченком, як рівно-ж і Ревізійна Комісія на чолі з сотн. В. Болобаном. Філії із провінції представлені такими делеґатами: із Шалету — полк. М. Татарули, уповноважений Товариства, сотн. Пашин, сотн. Левитський, сотн. Стоцький, пор. Шаповал; із Альґранжу — сотн. Маршевський; із Одену — п. Лук'яненко. Присутні тако-ж численні члени Товариства Паризької ґрупи.

Молебен

О 15 год. прот. І. Бриндзан, настоятель Української Православної Парафії у Франції, розпочинає короткий молебен, а після нього вітає учасників з'їзду, як пастир і як голова Шкільної Ради у Франції, теплим словом.

Привітання

Після молебну з привітальними промовами з'їзду виступили — п. прем'єр-міністр В. Прокопович, проф. О. Шульгин, п. М. Шумицький та з промовою од Товариства — ґен. О. Удовиченко.

Привітання Пана Прем'єр-міністра

Пан прем'єр-міністр звернувся до з'їзду із такими словами:

Пане Ґенерале! Панове Товариство!

Од уряду вітаю черговий з'їзд Товариства б. Вояків Армії Української Народньої Республіки у Франції, а в особі вашій всю старшину і козаків нашого славного війська, що завжди зостається об'єднаним навкруги нашого вождя Головного Отамана Андрія Лівицького.

Уважаю за приємний обов'язок скласти іменем служби щиру подяку вельмиповажному голові Товариства ґенералові О. Удовиченкові, який з такою відданістю, тактом і авторитетом провадить справу од самого початку, Управі Товариства, Управам філій, уповноваженим, зв'язковим.

Непохитність, витривалість, внутрішню дисципліну — а вищої в наших умовах не може бути, — яка об'єднує нас усіх, організаційну працю і репрезентаційну діяльність Товариства ми високо цінимо. Прошу вас по повороті додому передати привіт усім старшинам і козакам, об'єднаним у Товаристві. Бажаю з'їздові успіху в його праці, одухотвореній одним, всім нам близьким, ідеалом: визволення Отчизни нашої і відновлення державности України.

Далі проф. Шульгин в імені Місії УНР та президії Головної Еміґраційної Ради вітає з'їзд довшою промовою і закликає до єдности і праці на користь нашої справи, бо лише добре організовані витривають до кінця і переможуть.

Пан М. Шумицький від імени Союзу Українських Еміґраційних Організацій у Франції бажає нашому вояцтву тої-ж твердости організаційної, що вже не раз перемагала ворожі розкладові спроби, і бути й надалі тою силою, об яку будуть розбиватися всі спроби розбиття української еміґрації у Франції.

Далі бере слово ґен. О. Удовиченко і дякує представникам уряду та громадських організацій за їхні побажання та запевняє, що Товариство, вірне старим бойовим прапорам, ніколи не зійде з раз зайнятих позицій і буде й надалі так твердо стояти при тих прапорах, під якими ми боролися за саме свято для нас — за незалежність України, — як то належить воякам.

Засідання

По короткій перерві розпочинається ділова частина з'їзду. Ґен. О. Удовиченко в ширшій промові характеризує роботу Т-ва за минулий рік, який був дуже тяжким, і пропонує обрати президію з'їзду. З'їзд одноголосно просить голову Т-ва головувати на з'їзді, а секретаря Т-ва — секретарювати. Порядок денний затверджено такий: 1) відкриття з'їзду та обрання президії (що вже відбулося), 2) заслухання привітань, 3) доклад Управи про діяльність за 1935 рік та доклад Ревізійної Комісії, 4) доклади з місць, 5) обрання членів Управи та Ревізійної Комісії, 6) окремі справи: хутір Т-ва, зносини з чужинцями, значок Т-ва, обрання почесних членів, кредитова установа, побажання делеґатів, біжучі справи та закриття з'їзду.

Привітання Пана Головного Отамана

Зачитуються потім писемні привітання з'їздові. Привітання від Пана Головного Отамана Андрія Лівицького з'їзд вислуховує стоючи. Голосне «слава» покриває останні слова привіту верховного вождя нашої Армії.

Привітання Пана Військового Міністра

Далі зачитується привітання од п. військового міністра ґен. В. Сальського, яке з'їзд вислуховує тако-ж стоючи і яке присутні приймають тако-ж окликами «слава».

Потім ідуть привітання од філій і зв'язків у Шалеті, Альґранжі, Громади в Шалеті, філій в Ліоні, в Ґреноблі, Одені, зв'язків у Малярі, Шато-де-ля-Форе, Дівоні, Каннах, Мобежі, Корпорації Лицарів Залізного Хреста, редакції «Тризуба», Союзу б. Українських Старшин в Чехах, пані і п. Макогонів, Ґенеральної Ради та багатьох инших.

З'їзд ухвалює доручення Управі вислати подяки всім, хто з'їзд привітав.

Доклади

Доклад Управи та Ревізійної Комісії з'їзд постановлює не зачитувати, бо члени Т-ва з ним уже ознайомлені, так як його було всім розіслано ще перед з'їздом. Після обговорення справ, порушених у звіті Ревізійної Комісії, з'їзд постановляє звіт Управи та Ревізійної Комісії затвердити.

Далі йдуть доклади з місць. Полк. Татарули робить доклад про стан і роботу філії в Шалеті, сотн. Маршевський — про Альґранжську філію, п. Лук'яненко — про філію в Одені. Зачитуються писемні доклади про стан і працю філій в Ліоні, Ґреноблі, Шато-де-ля-Форе, Каннах, Дівоні, Мобежі, Малярі. Секретарь Т-ва подає інформації про філії в Шанхаю і Тянь-Дзіні та життя окремих членів в Гонк-Конзі й Параґваю. З'їзд постановляє висловити подяку уповноваженим та зв'язковим Т-ва за переведену роботу, і окремо виносить подяку і привіт ґен. Башинському, що перебуває в Одені.

Перевибори

Наступає точка перевиборів. Згідно із статутом Т-ва, голова Т-ва не переобирається, бо є призначеним нашою владою, отже демісію складають члени Управи: сотн. Казімірчук, хор. Йосипишин та М. Ковальський, і члени Ревізійної Комісії: сотн. Болобан, хор. Бордюгівський та п. С. Мішаннець.

Одноголосно з'їзд постановляє просити Управу залишитися в старому складі і на наступний 1936 рік, висловлюючи їй подяку за переведену працю. Отже склад Управи Т-ва й надалі залишається таким, яким і був: голова Т-ва ґен. О. Удовиченко, член Управи — сотн. Казімірчук, скарбник — хор. Йосипишин, секретарь — М. Ковальський, та запасові члени — пор. Гораїн і хор. Морозовський. В складі Ревізійної Комісії — сотн. Болобан, голова, та члени — хор. Бордюгівський і хор. Лазаревич; запасовий член — С. Мішаннець. Сотн. О. Половикові, референтові у справах хутору, з'їзд висловлює подяку за його працю та просить і надалі займатися цією справою.

Ріжні справи

З окремих справ, якими займався з'їзд, треба одмітити:

А) Хутір Т-ва. Докладає детально сотн. Половик і знайомить присутніх із сучасним станом хутору та його розвитком.

Б) Про стосунки з чужинцями докладає секретарь М. Ковальський, який одмічає поглиблення цих стосунків і надзвичайно сердечний характер їх із французами, італійцями та бельґійцями. Одночасно одмічає докладчик теплі стосунки з грузинськими комбатантами.

В) Докладаючи про виконання постанов минулих з'їздів про значок Т-ва, секретарь наводить текст листа Пана Головного Отамана А. Лівицького, який дякує за офірування йому першого значка Т-ва.

Г) На пропозицію голови Т-ва з'їзд одноголосно постановляє обрати почесним членом Т-ва д-ра Дашкевича, голову Товариства «Луг», який об'єднує і веде за собою десятки тисячів української молоді в Галичині.

Ґ) Після дискусій що-до справи кредитової установи, з'їзд постановляє принципово підтримати ідею утворення такої установи.

З побажань делеґатів та присланих писемних треба одмітити наступні:

1) Справа Національного Конгресу. Після пояснень голови Т-ва про акцію Управи Т-ва, з'їзд постановляє діяльність Управи в цьому напрямку апробувати і надалі триматися засад, висловлених в листі до полк. Фалоновича, якому, згідно з інструкцією ґен. В. Сальського, Управа Т-ва видала мандат на представництво у Підготовчому Комітеті. Зокрема-ж з'їзд постановив доручити Управі зреферувати цю справу перед членами Т-ва.

2) Винесено побажання і надалі тісно співпрацювати з Ґенеральною Радою Союзу Укр. Еміґр. Орґ. у Франції, що й приймається.

3) Так само прийнято побажання тісної співпраці з представниками поневолених Москвою народів та чужинецьких б. комбатантів.

4) Окремо обговорюються питання вжиття заходів перед французькою владою про дозвіл членам Т-ва і їхнім родинам на вільне пересування на території Франції, що й доручається Управі до виконання.

5) Крім того, обговорюються инші справи, як лекції на периферії, справа допомоги дітям членів Т-ва, що вчаться по школах, побажання, щоб було утворено для того стипендії, на які йшло б 5 відс. з доходів Т-ва, питання влаштування дитячої колонії на хуторі в літній час та инш.

О год. 19.30, по вичерпанні всіх справ, голова Т-ва з'їзд закриває.

Покладення квітів на могилі св. пам. С. Петлюри

На другий день Управа Т-ва разом з делеґатами та членами Паризької ґрупи зібралася на кладовищі Монпарнас о год. 10.30 з усіма прапорами. Делеґація в складі сотн. Пашина, сотн. Маршевського та п. Лук'яненка поклала в імені з'їзду китицю живих квітів на могилі незабутньої пам'яті Симона Петлюри, а прапори, схилившися над могилою, віддали шану покійному Вождеві. Церемонія була короткою, але дуже зворушливою.

Того-ж дня о год. 18 покладено

квіти на могилу французького Невідомого Вояка

Друга церемонія — на Могилі Невідомого Вояка французького, на площі Етуаль. Того вечера французька Національна Федерація Інвалідів мала запалювати невгасимий вогонь на могилі свого Невідомого Героя. Отже вийшло сполучення двох церемоній: французької та української. Біля прапору «La Flamme», що був у головах могили Невідомого Вояка і якого тримав безрукий французький інвалід, стали в почесній варті полк. Татарули та М. Ковальський. Обік могили стали численні прапори французькі та прапори грузинський і «Вільних Козаків», а в ногах — Управа Т-ва з делеґацією, що несла квіти, та шість українських прапорів.

Церемонію запалення вогню доконали ґен.-штабу ґен.-хор. О. Удовиченко, голова Т-ва, та п. Делис, заступник голови французької Федерації. Труба заграла «Aux champs», прапори схилилися, чужі і французькі, і після хвилини мовчанки сотн. Пашин, сотн. Маршевський та п. Лук'яненко поклали на могилу Невідомого Вояка китицю живих квітів з українськими стрічками. Церемонія випала надзвичайно імпозантною та зробила на всіх присутніх глибоке враження.

Цією церемонією з'їзд і закінчився.

Одмітити необхідно однодушність, що панувала на з'їзді й допомогла вирішувати скоро складні й компліковані справи, та розуміння всіма ваги й значіння праці Т-ва. Делеґати одмічали з приємністю, як при взаємному порозумінні й довірі, всі справи, якіб вони не були драчливі, рішаються у військовій організації просто, ясно й швидко.

7-ий з'їзд залишає по собі сильне враження своєю дисципліною, твердим духом і волею до дальшої праці на користь Батьківщини.

(Звіт Управи на з'їзді буде подано в наступному числі «Вояка»).

Од Редакції

Всім членам Товариства висилаємо по два примірники «Вояка», з яких один для розповсюдження. Вартість їх —

2 франка

просимо вислати Управі Товариства на фонд «Вояка» разом із наступною місячною вкладкою.

Редакція звертається з проханням до всіх організацій нашого вояцтва в ріжних країнах, до їх філій та до окремих вояків, щоб надіслали їй загальні замітки про свої організації та надсилали повідомлення з їх життя.

Пам'ятайте, що день 22 січня — день збірок на

Музей Визвольної Боротьби Украіни

що буде

Український Дім у Празі

Пожертви надсилати на адресу Директора Музею:

Prof. D. Antonovyc. P r a h a - Nusle, 245. Czechoslovakia.

Редагує і видає Управа Товариства б. Вояків Армії УНР у Франції.

«Le Gérant: M. Bisnovaty   Imp. de Navarre, 5, rue des Gobelins, Paris XIII»